Ministerie van Financiën

TER BESLISSING
Aan
de minister

nota

Beantwoording Schriftelijk Overleg BNC-fiche instant payments in euro

Directie Financiële Markten

Persoonsgegevens

Datum
27 januari 2023

Notanummer
2023-0000018822

Bijlagen
1. Aanbiedingsbrief
2. Beantwoording
3. Schriftelijke vragen
4. BNC-fiche

Aanleiding

De vaste commissie voor Financiën heeft op 20 december 2022 schriftelijke vragen ingezonden over het BNC-fiche inzake wijziging verordeningen betreffende instant payments in euro (zie bijlage 3) dat op 2 december 2022 naar de Kamer is gestuurd.

Beslispunten

- Bent u akkoord met de beantwoording van de vragen in het schriftelijk overleg (zie bijlage 2)? Indien u akkoord bent verzoeken wij u de aanbiedingsbrief (bijlage 1) te ondertekenen.
- Graag uw akkoord voor het openbaar maken van de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omlijnde delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

Toelichting

- Op 26 oktober 2022 heeft de Europese Commissie een voorstel voor *instant payments* gepubliceerd. Met dit voorstel wil de Commissie instant payments in euro beschikbaar maken voor burgers, ondernemingen en instellingen die in de EU of de EER een betaalrekening aanhouden. Een instant payment is een betaling tussen twee bankrekeningen, waarbij het geld binnen enkele seconden op de rekening van de begunstigde staat. In Nederland worden vrijwel alle Europese overschrijvingen die via internetbankieren en mobiele apps zijn geïnitieerd als instant payment in euro verwerkt.
- Leden van de fracties VVD, D66, PVV en ChristenUnie hebben in het schriftelijk overleg vragen gesteld over de geharmoniseerde sanctiescreening, de implementatietermijnen, IBAN-naam controle, implementatiekosten en toezichtskosten.
- Over het voorstel van de Commissie voor een geharmoniseerde sanctiescreeningprocedure vragen de leden wat dit verandert en wat de samenhang is met de Wet ter voorkoming van witwassen en financiering van terrorisme (Wwft). U geeft in de beantwoording aan dat het voorstel ervoor zorgt dat sanctiescreening verschuift van transactiescreening naar

klantscreening.[1] Het controleren van alleen eigen klanten voorkomt dat betaaldienstverleners (Payment Service Providers, oftewel PSP's) een screening moeten uitvoeren waarbij ze over weinig informatie beschikken en hiervoor beperkt nader onderzoek kunnen doen. U geeft aan dat de verplichting niet volgt uit de Wwft en dat de Wwft onverminderd blijft gelden voor PSP's.

- De leden vragen daarnaast welke implementatietermijnen het kabinet werkbaar acht voor de uitvoerende partijen (die nog geen instant payments in euro aanbieden). U geeft in de beantwoording aan dat het kabinet van de Betaalvereniging Nederland heeft begrepen dat, op basis van de ervaringen met de implementatie van instant payments in Nederland, de voorgestelde termijnen te kort zijn om alle noodzakelijke vereisten uit te voeren en dat een termijn van respectievelijk 18 en 24 maanden wenselijk is om instant payments in euro te kunnen ontvangen en verzenden en 36 maanden voor het implementeren van de IBAN-naam controle.
- Over de IBAN-naam controle wordt gevraagd welke stappen het kabinet zet om de verordening aan te laten sluiten bij de Nederlandse praktijk en hoeveel partijen hier in Nederland al gebruik van maken. U geeft aan dat in Nederland het merendeel van de grotere PSP's de IBAN-naam controle heeft geïmplementeerd, maar dat dit nog niet zo is in andere EU-landen. Ook geeft u aan dat het kabinet zich inzet om het voorstel aan te laten sluiten bij de werking van de IBAN-naam controle in Nederland en hierover o.a. een presentatie heeft gegeven in de Raadswerkgroep.
- Daarnaast zijn er vragen gesteld over hoe hoog de implementatiekosten zullen zijn voor de Nederlandse PSP's die nog geen instant payments in euro hebben geïntroduceerd en of er een inschatting kan worden gegeven van de toenemende toezichtskosten. In de beantwoording geeft u aan dat het nog niet bekend is hoe het toezicht op de verordening wordt vormgegeven en welke autoriteit toezicht zal houden op de naleving hiervan. U geeft aan dat de toezichthouders om deze reden geen inschatting kunnen geven van de toenemende toezichtskosten. Ook geeft u aan dat de Betaalvereniging Nederland heeft aangegeven dat het niet mogelijk is om een inschatting te maken van de implementatiekosten van instant payments in euro.

Communicatie & politiek/bestuurlijke context
N.v.t.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

[1] Bij de huidige werkwijze passen betaaldienstverleners (Payment Service Providers, oftewel PSP's) transactiegebaseerde sanctiescreening toe bij instant payments in euro op zowel de betaler als de begunstigde. Volgens de Europese Commissie wordt 99,8% van deze transacties onterecht afgewezen. Met het voorstel wordt overgegaan van transactiescreening naar klantscreening; PSP's worden verplicht om dagelijks te controleren of hun eigen klanten met een betaalrekening die instant payments in euro kan ontvangen of versturen op een EU-sanctielijst staan.